



Załącznik nr 1

do Statutu Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 w Poznaniu

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH NR 105

W POZNANIU

Opracowane przez Radę Rodziców we współpracy z zespołem ds. ewaluacji dokumentów szkoły.



Spis treści:

1. Wstęp.
2. Rozdział 1: Cele pracy wychowawczej i profilaktycznej.
3. Rozdział 2: Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły.
4. Rozdział 3: Współpraca ze środowiskiem ucznia.
5. Rozdział 4: Uwagi końcowe.

WSTĘP

§ 1

Misją szkoły w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości nie jest jedynie nauczanie. Równie ważny okazuje się połączony z nim umiejętnie proces wychowawczy. Głównym jego celem powinno być przygotowanie uczniów z niepełnosprawnością intelektualną do konstruktywnego życia w otaczającym nas świecie. Rozwijanie kompetencji adaptacyjnych u dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych uczęszczających do Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 w Poznaniu okazuje się priorytetem. W oddziaływaniach dydaktyczno – wychowawczych ogromną rolę pełni profilaktyka, polegająca na realizacji zadań mających na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń, chorób i niekorzystnych zjawisk społecznych. Nadrzędnym zadaniem szkoły jest stworzenie wartościowego i konstruktywnego środowiska wychowawczego, które pomoże uczniowi rozwinąć wszystkie sfery osobowości, na miarę jego indywidualnych możliwości. Dodatkowo szkoła wprowadziła Standardy Ochrony Małoletnich oraz procedurę postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia, które stanowią wyraz troski i zobowiązania naszej placówki wobec najważniejszego dobra, jakim są małoletni.

W pracy wychowawczej wszystkim nauczycielom naszej szkoły przyświeca myśl Janusza Korczaka:

„Jeśli umiecie diagnozować radość dziecka i jej natężenie, musicie dostrzec, że najwyższa jest radość z pokonanej trudności, osiągniętego celu, odkrytej tajemnicy....”. „Dziecko chce być dobre. Jeśli nie umie – naucz. Jeśli nie wie – wytłumacz. Jeśli nie może – pomóż.”

§ 2

Program Wychowawczo - Profilaktyczny opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze

wychowawczym oraz profilaktycznym skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Realizowany jest przez wszystkich pracowników szkoły, w ścisłej współpracy ze środowiskiem ucznia (rodzinnym i lokalnym).

§ 3

1. Zadaniem szkoły specjalnej jest nauczanie i wychowanie całościowe i zintegrowane. Wszyscy pracownicy odpowiadają za realizację programu wychowawczo – profilaktycznego. Działania zespołu nauczycieli przebiega w ścisłej współpracy ze środowiskiem ucznia.
2. Uczeń jest podmiotem wychowania i kształcenia opartego na relacji i podmiotowym traktowaniu. Ponadto dostarczamy uczniom wzorców konstruktywnego komunikowania się i stylu życia.
3. Wspomaganie uczniów w rozwoju i osiągnięciu pełnej dojrzałości na miarę możliwości indywidualnych odbywa się w takich obszarach
 - fizycznym,
 - komunikacyjnym,
 - psychicznym,
 - społecznym,
 - prospołecznym,
 - dojrzałości zadaniowej.
4. Tworzenie bezpiecznego i wspierającego środowiska dla naszych uczniów poprzez wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich oraz procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia.

§ 4

Sylwetka absolwenta ucznia na miarę możliwości indywidualnych:

1. Strefa fizyczna:
 - a. Wykonuje czynności samoobsługowe i dba o higienę osobistą oraz wygląd fizyczny
 - b. Przemieszcza się samodzielnie

- c. Zachowuje sprawność fizyczną
- d. Dbą o zdrowie
- e. Zna i stosuje zasady zdrowego odżywiania
- f. Przygotowuje proste posiłki i potrafi nakryć do stołu
- g. Dbą o porządek w miejscu pracy lub zabawy

2. Strefa komunikacyjna

- a. Wyraża się werbalnie lub stosując narzędzia komunikacji alternatywnej
- b. Wyraża potrzeby
- c. Ma bogaty słownik mowy czynnej i biernej
- d. Wypowiada się w kulturalny sposób
- e. Wyraża myśli i poglądy
- f. Odpowiada krótko na pytanie
- g. Zadaje pytanie
- h. Używa komunikatów „Ja”, mówi o faktach,

3. Strefa motywacyjna – dojrzałość zadaniowa:

- a. Podejmuje działania,
- b. Jest wytrwały i kończy rozpoczęte zadania,
- c. Jest otwarty i ciekawy świata,
- d. Jest kreatywny i wyraża swoje pomysły,
- e. Jest odpowiedzialny za zakres powierzonych zadań,
- f. Ma poczucie sprawstwa.

4. Strefa psychiczna:

- a. Rozpoznaje swoje emocje

- b. Rozpoznaje emocje innych
- c. Reguluje swoje emocje w akceptowalny sposób
- d. Wyraża emocje adekwatnie do tego co czuje
- e. Posiada właściwy obraz samego siebie - zna swoje mocne i słabe strony
- f. Wyraża swoje potrzeby
- g. Prosi o pomoc

5. Strefa społeczna:

- a. Nawiązuje i podtrzymuje relacje rówieśnicze: ja- Ok, ty-Ok
- b. Jest empatyczny i pomaga innym
- c. Zna i przestrzega ogólnie przyjęte normy współżycia społecznego
- d. Potrafi współpracować w grupie
- e. Uczestniczy w życiu społecznym
- f. Ma i rozwija swoje zainteresowania
- g. Jest świadomy swoich ról i miejsca, w którym się znajduje
- h. Prawidłowo buduje relacje z przełożonym
- i. Adoptuje się do nowych sytuacji
- j. Wie i stosuje zasady konstruktywnego rozwiązywania konfliktów
- k. Wypowiada się na forum
- l. Potrafi zakomunikować odmowę

6. Strefa prospołeczna:

- a. Dbą o otoczenie: dom, szkoła, środowisko, przyroda,
- b. Ma postawę obywatelską, patriotyczną i poczucie przynależności do UE
- c. Podejmuje działania na rzecz innych

Rozdział 1

Cele pracy wychowawczej i profilaktycznej

§ 3

Ogólne cele wychowawczo - profilaktyczne wynikają z podstawy programowej oraz corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń i określają one główne kierunki działań wychowawczych szkoły. Opracowanie programu poprzedziło zebranie informacji zdobytych w wyniku obserwacji funkcjonowania ucznia, wywiadów z rodzicami, wniosków z zespołów wychowawczych oraz zespołu psychologiczno – pedagogicznego. Analiza zebranych informacji wskazała, jakie działania wychowawczo-profilaktyczne należy podjąć i w jakich obszarach, aby wyjść naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom naszych uczniów. Ponadto przy tworzeniu programu uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne,
- podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy
- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku, kraju i na świecie mogące mieć wpływ na proces wychowania,
- naukowe teorie i metody stosowane w profilaktyce i w pracy z uczniami, np. „Teoria przywiązania” John Bowlby, Metody i techniki behawioralne tj. Stosowana Analiza Zachowania, Trening Umiejętności Społecznych, Metody wychowawcze oparte o „Pozytywna Dyscyplinę” Jane Nelsen, Self- Reg, zasady sprawiedliwości naprawczej, teorię umysłu, podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach.

1. Tworzenie warunków umożliwiających dzieciom uczącym się w szkole łatwą adaptację do środowiska społecznego

- 1) budowanie tożsamości ucznia, rozwijanie autonomii i poczucia godności,
- 2) prowadzenie procesu usamodzielniania się ucznia w miarę jego możliwości psychofizycznych,
- 3) wspieranie rozwoju osobistego ucznia w celu nawiązania prawidłowych relacji społecznych
- 4) wdrażanie ucznia do funkcjonowania społecznego oraz rozumienia i przestrzegania norm społecznych, a w szczególności wyposażania go w takie umiejętności i wiadomości, które pozwolą mu na korzystanie - na miarę indywidualnych możliwości - z jego wolności i praw człowieka, a także pozwolą mu na postrzeganie siebie jako niezależnej osoby,
- 5) konstruowanie prawidłowych relacji uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, przygotowanie do nauki dzieci, które nie reprezentują gotowości szkolnej,
- 6) zmniejszenie u dzieci trudnych napięć emocjonalnych oraz budowanie poczucia bezpieczeństwa, akceptacji w celu rozwijania ciekawości świata podczas całego etapu edukacji
- 7) tworzenie materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej
- 8) motywowanie rodziców oraz dzieci do podejmowania działań i zachowań sprzyjających integrowaniu ze szkołą

2. Przygotowanie do życia w dynamicznie zmieniającym się świecie współczesnym

- 1) uświadomienie odpowiedzialności za wartość życia
- 2) ukazywanie sensu życia oraz uświadomienie konieczności pracy nad sobą
- 3) wspieranie samoakceptacji oraz uświadomienie własnych zalet oraz wad
- 4) ocenianie przez uczniów własnych postępów dydaktycznych i wychowawczych; wdrażanie do adekwatnego oceniania innych

osób

- 5) umiejętne planowanie swojej przyszłości
- 6) kształtowanie wrażliwości estetycznej wobec otoczenia
- 7) poznawanie i przetwarzanie różnych źródeł informacji o świecie (książka, prasa, radio, telewizja, komputer, Internet)
- 8) nauczanie bezpiecznego poruszania się w świecie wykorzystującym nowoczesne technologie informacyjne i komunikacyjne (sieć internetowa, elektroniczne gry, telefonia komórkowa)
- 9) dostosowanie się do nowych warunków związanych z sytuacją epidemiologiczną
- 10) nauczanie roztropnego korzystania w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno– komunikacyjne
- 11) podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej, wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa.
- 12) wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie
- 13) rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
- 14) poprawne metodycznie wykorzystywanie nowoczesnych technologii przez nauczycieli, w szczególności narzędzi opartych na sztucznej inteligencji oraz zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
- 15) kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych.
- 16) promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców, a także wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.

17) Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego oraz metod aktywizujących w dydaktyce.

3. Kształtowanie właściwych relacji międzyludzkich

- 1) zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami na terenie szkoły oraz zasadami kształtowania prawidłowych relacji w grupie rówieśniczej
- 2) uświadomienie obowiązujących w naszym kraju praw dziecka
- 3) poszanowanie wolności człowieka i jej granic
- 4) kształtowanie poczucia odpowiedzialności podczas pełnienia rozmaitych ról społecznych
- 5) rozbudzanie szacunku wobec drugiego człowieka, kształtowanie postawy tolerancji oraz akceptacji wszelkiej odmienności (wygląd zewnętrzny, stan zdrowia, wyznanie, rasa)
- 6) niwelowanie przejawów agresji słownej oraz fizycznej w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi, przeciwdziałanie zachowaniom dewastacyjnym
- 7) wdrażanie do odpowiedniego zachowania w określonych sytuacjach
- 8) podnoszenie kultury osobistej poprzez: słowo, zachowanie, wygląd zewnętrzny
- 9) uświadamianie reguł i zasad budowania relacji w świecie wirtualnym oraz uczenie odpowiedzialności za komentarze umieszczane w Internecie

4. Przygotowanie do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie, szkole i społeczności lokalnej

- 1) ukazywanie pozytywnych wzorców życia rodzinnego podejmowanie działań zapobiegających nieprawidłowym postawom uczniowskim uświadomienie roli i znaczenia środowiska szkolnego w procesie kształcenia oraz wychowania; zachęcenie do

respektowania tradycji i symboli szkoły

- 2) integrowanie społeczności szkolnej, zachęcanie do utożsamiania się ze swoją klasą, szkołą
- 3) kształtowanie postawy szacunku dla mienia szkoły
- 4) zapoznanie uczniów z tradycją i kulturą regionu; poznanie wybranych zabytków naszego miasta
- 5) wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych - wychowania do życia w rodzinie
- 6) współudział w życiu społeczności lokalnej
- 7) przestrzeganie obowiązujących na terenie szkoły dokumentów (Statut, regulaminy, przepisy, instrukcje, zalecenia i wytyczne ustalone przez MEiN i Sanepid)

5. Kształtowanie postawy poszanowania polskiego dziedzictwa narodowego z uwzględnieniem kultury europejskiej

- 1) poznanie polskich symboli narodowych, a także symboli Unii Europejskiej
- 2) rozbudzanie postawy szacunku i dumy narodowej
- 3) zapoznanie z tradycją i kulturą polską oraz zwyczajami wybranych państw europejskich
- 4) kształtowanie postawy tolerancji wobec innych kultur
- 5) kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.

6. Promowanie zdrowego stylu życia w formie działań profilaktycznych

- 1) kształtowanie umiejętności planowania form aktywnego i konstruktywnego spędzania wolnego czasu

- 2) poznawanie otaczającego środowiska, ukazywanie czynników powodujących degradację świata przyrody ożywionej i nieożywionej
- 3) uświadomienie konieczności systematycznego dbania o higienę osobistą i estetykę wyglądu zewnętrznego
- 4) uczenie i utrwalanie profilaktycznych działań prozdrowotnych
- 5) wprowadzenie podstawowych nawyków zachowań prozdrowotnych (zdrowy styl życia, przeciwdziałanie otyłości oraz niedowadze masy ciała, profilaktyka uzależnień, prawidłowe działanie w razie wystąpienia: wypadku, czy choroby)
- 6) rozbudzanie świadomości negatywnych skutków uzależnień (narkomania, alkoholizm, nikotynizm, lekomania, zakupoholizm, uzależnienie od: dopalaczy, gier komputerowych, telewizji, Internetu)
- 7) zapoznanie z podstawowymi przepisami BHP obowiązującymi na terenie szkoły i poza jej terenem, zwiększanie bezpieczeństwa uczniów
- 8) kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.

7. Kształtowanie postawy proekologicznej

- 1) zapoznanie z podstawowymi pojęciami ekologicznymi
- 2) zachęcenie do stosowania w praktyce zasad etyczno-moralnych z zakresu ochrony środowiska
- 3) wyrobienie pozytywnych nawyków proekologicznych takich jak: segregowanie odpadów, wyrzucanie śmieci tylko w przeznaczonych do tego miejscach, oszczędne gospodarowanie wodą i energią elektryczną, kupowanie produktów w odpowiedniej ilości oraz w opakowaniach ekologicznych, zwiększanie świadomości dotyczącej zanieczyszczania powietrza- „walka ze smogiem”.
- 4) ukazanie konieczności poszanowania przyrody ożywionej: dbanie o rośliny i zwierzęta szkolne i (dzikie, udomowione oraz umieszczone w schroniskach)
- 5) rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne

8. Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole i w środowisku ucznia

- 1) wzmocnienie pozytywnego klimatu szkoły oraz poczucia bezpieczeństwa uczniów
- 2) budowanie relacji rówieśniczych i sprzyjanie integracji (kształtowanie kultury opartej na szacunku, empatii, współpracy jasnych zasadach i granicach)
- 3) zwiększanie kompetencji uczniów w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem
- 4) uświadomienie wszystkim podmiotom, które uczestniczą w życiu ucznia, jak istotne jest podejmowanie działań mających na celu ochronę małoletnich przed krzywdzeniem
- 5) określenie zakresów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo małoletnich znajdujących się pod opieką Zespołu Szkół Specjalnych nr 105
- 6) określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie małoletnim bezpieczeństwa
- 7) określenie a następnie podjęcie odpowiednich działań w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich lub bezpośredniego zagrożenia ich bezpieczeństwa
- 8) tworzenie spójnych procedur działania w sytuacji agresji i autoagresji uczniów
- 9) wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, w tym pomoc w sytuacjach kryzysowych.

9. Adaptacja ucznia z doświadczeniem migracyjnym

- 1) ułatwienie adaptacji uczniów do nowych warunków związanych z inwazją Rosji na Ukrainę
- 2) sprzyjanie integracji kulturowej uczniów ukraińskich i polskich
- 3) kształtowanie postawy i szacunku wobec innej narodowości
- 4) nauczanie języka polskiego jako języka obcego dla uczniów z doświadczeniem migracyjnym.

Rozdział 2

Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły

§ 4

Wszyscy pracownicy szkoły powinni brać czynny udział w procesie wychowawczym i profilaktycznym. Bardzo ważne jest utrzymywanie dobrych relacji z uczniami, traktowanie ich podmiotowo. Ponadto wskazane jest dostarczanie wzorów konstruktywnego stylu życia oraz sprawne zapobieganie wszelkim zagrożeniom i zachowaniom niepożądanym.

1. Najważniejsze zadania wychowawczo - profilaktyczne realizowane w Zespole Szkół nr 105 w Poznaniu.

Zadania szkoły	Cele	Formy i metody pracy
Przygotowanie uczniów w miarę ich Możliwości do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie	a) nakreślenie wzorców podstawowych ról społecznych takich jak: uczeń, kolega, przyjaciel, członek rodziny (dziecko, rodzic, partner), pracownik b) rozwijanie wartości powszechnie akceptowanych typu: szacunek, uczciwość, prawdomówność, odpowiedzialność, odwaga, przyjaźń, samodyscyplina, pracowitość, pokojowość, sprawiedliwość, solidarność, moralność c) niwelowanie negatywnych zachowań i postaw uczniów, przeciwdziałania na bieżąco wszelkim zjawiskom	• Trening Umiejętności społecznych • Zajęcia terapeutyczne w grupie • Ustalenie zasad pracy na poszczególnych zajęciach • Mieszkanie treningowe • Lekcje wychowawcze prowadzone metodami aktywizującymi • Spotkania ze Strażą Miejską, Policją • Budowanie wewnętrznych i zewnętrznych systemów wzmocnień

	niezgodnym z zasadami prawidłowego współżycia społecznego d) wdrażanie procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych – wpajanie zasad odpowiedniego zachowania się w sytuacjach zagrożeń: pierwsza pomoc powypadkowa, powiadomienie odpowiednich służb (znajomość numerów alarmowych) w przypadku pożaru, wypadku, działalności przestępczej, w tym cyberprzemocy, nauka postępowania zgodnie z zaleceniami minimalizującymi zagrożenie epidemiologiczne e) Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu dorosłych.	• Zajęcia w ramach arteterapii, bajkoterapii, muzykoterapii, biblioterapii • Reprezentowanie i udział w uroczystościach szkolnych i imprezach okolicznościowych • Gazetki szkolne • Warsztaty • Zajęcia edukacyjne poza terenem szkoły tj. wycieczki klasowe, szkolne • Praktyki wspomagane • Praktyki zewnętrzne
Wspieranie rodziców w procesie wychowawczym i profilaktycznym oraz zachęcanie ich do wspólnego realizowania zadań Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Zespołu Szkół	a) koordynowanie oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych domu, szkoły oraz środowiska lokalnego b) tworzenie jednolitego frontu oddziaływań na terenie całej szkoły c) włączenie i angażowanie rodziców w innowacyjne projekty rozwijające funkcjonowanie uczniów	• Zebrania z rodzicami • Indywidualne konsultacje • Spotkania ze specjalistami • Spotkania zespołu odpowiedzialnego za WOPFU i IPET • Udział rodziców w imprezach szkolnych i pozaszkolnych • Kontakty korespondencyjne, wizyty domowe, komunikowanie się poprzez technologie informacyjne i komunikacyjne

		– dziennik elektroniczny – Librus, narzędzia Google • Organizowanie wolontariatu na terenie i poza szkołą • Lekcje otwarte • Wewnątrzszkolne grupy wsparcia, • Organizowanie pomocy psychologicznej, finansowej oraz materialnej stosownie do potrzeb poszczególnych rodzin • Organizowanie pomocy medycznej (neurolog, rehabilitacja, pielęgniarka szkolna) • Informacje ogólnodostępne na stronie internetowej szkoły i na portalu społecznościowym • Proponowanie i organizowanie rozmaitych wycieczek krajowych i zagranicznych
Budowanie pozytywnego klimatu w szkole	a) diagnozowanie problemów wychowawczych i monitorowanie atmosfery życia szkolnego b) integrowanie społeczności szkolnej c) umożliwienie uczniom poznania siebie, swoich zdolności i ograniczeń d) tworzenie warunków do budowania pozytywnych relacji interpersonalnych	• Organizowanie uroczystości, festynów, pikników, wycieczek, obozów rehabilitacyjnych oraz sportowych, pielgrzymek, apeli • Konkursy plastyczne, literackie w ramach szkoły i poza szkołą • Udział w imprezach kulturalnych

	e) rozwijanie zainteresowań poprzez udział w zajęciach pozalekcyjnych, integracja poprzez prace w grupach łączących uczniów z różnych oddziałów	• Dyżury na stołówce szkolnej • Wolontariat na rzecz młodszych • Udział w akcjach charytatywnych • Lekcje wychowawcze • Spotkania z psychologiem • Rozmowy z wychowawcą, nauczycielami • Nawiązanie pozytywnego kontaktu emocjonalnego nauczyciela z uczniem oraz między uczniami. • Spotkania integracyjne z mniejszościami/emigrantami • Wolontariat szkolny na rzecz potrzebującym • Konkursy i imprezy związane z nauką języka niemieckiego
Wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów	a) wyzwalanie aktywności uczniów i zachęcanie ich do samodzielności b) stwarzanie sytuacji umożliwiających wszechstronny rozwój uczniów c) przygotowywanie materiałów cyfrowych oraz korzystania z tych narzędzi d) prezentowanie wytworów i dorobku artystycznego na forum klasy, szkoły, miasta, kraju e) organizowanie i branie udziału w rozmaitych konkursach	• Rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb uczniów i ich dokumentowanie (metody: obserwacja, wywiad, kwestionariusze, notatki ze spotkań, ankiety, analiza wytworów, eksperyment • Dobór i realizacja programów nauczania z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb

	oraz imprezach artystycznych f) kształtowanie wrażliwości estetycznej g) organizowanie zajęć pozalekcyjnych stosownie do aktualnych potrzeb i zainteresowań uczniów h) wdrażanie do poszanowania praw człowieka oraz respektowania praw zwierząt i) zachęcanie do szeroko pojętego czytelnictwa bez względu na stopień niepełnosprawności (książki - proza i poezja, encyklopedie, słowniki, gazety, czasopisma, komiksy, e- booki, strony internetowe, blogi, czaty, poczta elektroniczna, komunikatory, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS) j) Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego oraz metod aktywizujących w dydaktyce.	i możliwości uczniów • Organizacja zajęć edukacyjnych zgodnie z podstawą programową • Lekcje wychowawcze • Spotkania z psychologiem • Rozmowy z wychowawcą, nauczycielami • Spotkania z doradcą zawodowym • Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów • Odwiedzanie szkół branżowych • Zwiedzanie miejsc pracy • Konkursy plastyczne, literackie w ramach szkoły i poza szkołą • Udział w imprezach kulturalnych • Udział w akcjach charytatywnych • Udział w olimpiadach specjalnych • Udział w zawodach sportowych • Pogadanki • Prezentacje multimedialne • Tworzenie sytuacji wychowawczych umożliwiających doświadczanie relacji społecznych • Rozwój mowy oparty o komunikację alternatywną i wspomagającą
--	--	---

		• Tworzenie biblioteczki AAC • Budowanie systemów motywacyjnych wzmacniających zachowania właściwe • Porady, konsultacje, warsztaty, szkolenia dla rodziców prowadzone przez nauczycieli, wychowawców i specjalistów • Organizowanie praktyk zawodowych, wspomaganych dla uczniów z klas przysposabiających do pracy • Tworzenie strategii i procedur dla uczniów z niepowodzeniami edukacyjnymi lub trudnościami w funkcjonowaniu emocjonalno- społecznym • Tworzenie przestrzeni terapeutycznych tj. ogród terapeutyczny, sale integracji sensorycznej, pokój wyciszeń • Rozwijanie umiejętności w pracowniach: ceramicznej, kulinarnej, fotograficznej • Wprowadzenie metod tj. informacja zwrotna, metoda projektu, drama, inscenizacja, mapa myśli, gry dydaktyczne, burza mózgów, poszukiwanie informacji w sieci (webquest), metoda ćwiczeniowa z
--	--	---

		użyciem aplikacji, łączenie pracy online i tradycyjnej (blended learning), korzystanie z ZPE - Zintegrowana Platforma Edukacyjna
Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej i przynależności do Unii Europejskiej	a) wdrażanie do kultywowania rocznic szkolnych, lokalnych, państwowych i europejskich b) kształtowanie postawy tolerancji wobec innych kultur i wyznań c) zachęcanie do poznawania tradycji oraz zwyczajów państw Unii Europejskiej d) przybliżenie kultury regionu, a także całego kraju e) dbanie o kulturę wypowiedzi słownych f) działanie na rzecz szerszego udostępniania kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych	• Apele i uroczystości szkolne • Gazetki szkolne • Warsztaty • Konkursy plastyczne • Poczet Sztandarowy • Wycieczki szkolne do miejsc historycznych oraz kultu religijnego • Konkursy historyczne
Ćwiczenie nawyków bezpiecznego zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ucznia	a) nauka podejmowania prozdrowotnych decyzji b) zniechęcanie ucznia do stosowania używek typu: alkohol, narkotyk, leki, dopalacze c) zachęcanie do racjonalnego korzystania ze sprzętów multimedialnych d) uświadomienie zagrożeń i wpojenie zasad bezpiecznego korzystania z technologii	• Pogadanki • Prezentacje multimedialne • odgrywanie scenek • konkursy tematyczne • rozmowy indywidualne • spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej, Policji

	komunikacyjnych e) rozwijanie umiejętności dbania o zdrowie i higienę w dobie chorób cywilizacyjnych, w tym wirusa grypy i COVID-19 f) nauka radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych	• warsztaty • lekcje wychowawcze poświęcone higienie cyfrowej, cyber przemocy • filmy edukacyjne • poznanie różnych form redukcji napięcia poprzez aktywność fizyczną, relaksację, prace plastyczne, słuchanie muzyki • tworzenie kącików ekologicznych • zajęcia warsztatowe dotyczące emocji, radzenia sobie ze stresem, budowania poczucia własnej wartości • akcje i kampanie profilaktyczne (np. „Tydzień życzliwości”, „Dbam o swoje emocje”) • tworzenie przestrzeni „wsparcia” (pokój wyciszeni, kącik relaksu)
Budowanie poczucia bezpieczeństwa szkole i środowisku ucznia	a) Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich b) Zasady bezpiecznych relacji w szkole c) Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników d) Procedury interwencji oraz osoby odpowiedzialne e) Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika lub inną osobę dorosłą f) Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia	• Edukacja pracowników poprzez zapoznanie się z załącznikami Standardów Ochrony Małoletnich jak i procedury postępowania w przypadku agresywnego ucznia • Weryfikacja pracownika w określonych rejestrach • Powołanie Osoby Godej Zaufania

	małoletniego przez rodzica lub osobę najbliższą g) Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rówieśników h) Zasady ochrony wizerunku małoletniego i) Zasady dostępu małoletnich do Internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami j) Monitoring stosowania Standardów k) Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia	• Prowadzenie notatek służbowych. Prowadzenie karty interwencyjnej • Tworzenie planu pomocy małoletniemu • Zabezpieczenie sieci komputerowej przez szkodliwymi treściami • Instalowanie i aktualizowanie stosownego oprogramowania • Kontakty z MOPRem, sądem, kuratorami, policją
Adaptacja ucznia z doświadczeniem migracyjnym	a) przygotowanie się i prowadzenie trudnych dyskusji z uczniami na temat wojny b) dostosowanie informacji aktualnej sytuacji związanej z wydarzeniami w Ukrainie do wieku i możliwości percepcyjnej dziecka c) nie wzbudzanie u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju d) integrowanie społeczności klasowej i wewnątrzszkolnej e) udzielanie uczniom odpowiedniej pomocy i wsparcia f) poznawanie przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów g) budowanie relacji w oparciu o tolerancję i szacunek h) włączanie uczniów z Ukrainy w życie szkoły	• prowadzenie rozmów, dyskusji • lekcje wychowawcze • dzień kultury ukraińskiej • dzień tolerancji • spotkania społeczności klasowych wraz z rodzicami uczniów z Ukrainy • wolontariaty, kiermasze • dodatkowe godziny języka polskiego • koordynowanie pomocy psychologicznej i materialnej dla rodzin uczniów z Ukrainy

Szczegółowy plan działań szkolnych znajduje się w kalendarzu wydarzeń szkolnych 2025/2026

2. Zadania szkoły prowadzone są przy współpracy z instytucjami:

- 1) Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne
- 2) Samorząd Lokalny
- 3) Rada Rodziców
- 4) Stowarzyszenie na Rzecz Uczniów i Absolwentów ZS Nr 105 oraz Ich Rodzin „Trwanie”
- 5) Policja
- 6) Straż Miejska
- 7) Pogotowie Ratunkowe
- 8) Państwowa Straż Pożarna
- 9) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
- 10) Parafia
- 11) Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej
- 12) Młodzieżowe Domy Kultury nr 1 i nr 2
- 13) Instytucje zewnętrzne wspierające działalność szkoły (Lions Club Poznań Patria, Olimpiady Specjalne, Termy Maltańskie, Fitsuim, oraz wiele innych), prywatni darczyńcy.

Rozdział 3

Współpraca ze środowiskiem ucznia

§ 5

Warunkiem koniecznym prawidłowej realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych jest odpowiednia współpraca ze środowiskiem ucznia. Według Marii Grzegorzewskiej, „nauczyciel dziecka niepełnosprawnego powinien nie tylko być związany z jego życiem, ale także powinien być w nurcie tego życia pogrążony”. Treści wzajemnej współpracy wyznaczają następujące potrzeby: materialne szkoły, wychowawcze dziecka, oraz kulturalne środowiska.

1. W realizacji potrzeb niezbędne jest zastosowanie różnych form i metod pracy:

- 1) porady, konsultacje, dyżury, zebrania z rodzicami
- 2) warsztaty i szkolenia dla rodziców i nauczycieli
- 3) udział rodziców w tworzeniu Indywidualnych Planów Edukacyjno – Terapeutycznych
- 4) lekcje i spotkania otwarte
- 5) udział rodziców, opiekunów w imprezach szkolnych i pozaszkolnych
- 6) kontakty korespondencyjne, wizyty domowe, komunikowanie się poprzez technologie informacyjne i komunikacyjne – dziennik elektroniczny – Librus, narzędzia Google
- 7) organizowanie pomocy psychologicznej, finansowej oraz materialnej stosownie do potrzeb poszczególnych rodzin
- 8) informacje ogólnodostępne na stronie internetowej szkoły i na portalu społecznościowym

9) proponowanie i organizowanie rozmaitych wycieczek krajowych i zagranicznych

2. Szkoła współdziała z rodzicami i opiekunami we wszechstronnym rozwoju ucznia. Traktuje ich jako równorzędnych partnerów w swojej pracy. Efektywna współpraca ze środowiskiem powinna uwzględniać przestrzeganie następujących zasad:

- 1) partnerstwa
- 2) uczciwości
- 3) płynnego przepływu informacji
- 4) jednolitości oddziaływań
- 5) aktywności i systematyczności

3. Szkoła zapewnia i umożliwia rodzicom uczniów:

- 1) współdecydowanie we wszystkich sprawach dotyczących szkoły oraz wypowiedanie się na temat jej funkcjonowania
- 2) wgląd do planów i programów realizowanych w szkole oraz możliwość ich współtworzenia
- 3) aktywne udzielanie się w Radzie Rodziców
- 4) działalność w Stowarzyszeniu na Rzecz Uczniów i Absolwentów ZSS nr 105 oraz Ich Rodzin „Trwanie”, a także w innych stowarzyszeniach działających w interesie osób niepełnosprawnych intelektualnie.

4. Zespół Szkół Specjalnych nr 105 ściśle współpracuje z:

- 1) środowiskiem lokalnym
- 2) domem rodzinnym

- 3) domami dziecka
- 4) ośrodkami opiekuńczo- wychowawczymi
- 5) domami pomocy społecznej
- 6) świetlicami profilaktycznymi
- 7) warsztatami terapii zajęciowej
- 8) fundacjami
- 9) poradniami psychologiczno- pedagogicznymi
- 10) strażą miejską i policją
- 11) innymi placówkami pedagogicznymi takimi jak: przedszkola, szkoły, uczelnie wyższe

Wszystkie działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły odbywają się w duchu poszanowania godności osobistej, tolerancji i zrozumienia dla innych osób.

Uwagi końcowe

§ 6

Nauczyciele zobowiązani są dążyć do wszechstronnego rozwoju ucznia, jako nadrzędnego celu w procesie edukacji. Funkcjonowanie szkoły powinno być ujmowane w sposób holistyczny, polegać na harmonijnej realizacji zadań w zakresie kształcenia, wychowania oraz działań profilaktycznych.

§ 7

Realizację szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego wspomagają:

1. Podstawa Programowa
2. Statut Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 w Poznaniu
3. Klasowe Programy Wychowawczo - Profilaktyczne

§ 8

1. Program wychowawczo - profilaktyczny Zespołu Szkół Specjalnych nr 105 jest otwarty i modyfikowany w trakcie pracy. Ulega on okresowej ewaluacji oraz monitorowaniu.
2. Sposoby ewaluacji:
 - 1) stały monitoring dokonywany przez dyrekcję szkoły oraz powołany zespół nauczycieli

- 2) ankiety
- 3) rozmowy
- 4) obserwacja postaw uczniów
- 5) opinie samorządu i nadzoru pedagogicznego przekazane ustnie lub pisemnie
- 6) konsultacje z Radą Rodziców.